

Fulica Jankowski Wojciech

**Opinia chiropterologiczna i ornitologiczna dla Centrum kulturalno-
Kongresowego przy ul. Traugutta**

Autorzy

mgr Kamila Misztal

mgr Anna Bator

„FULICA”
Wojciech S. Jankowski
54-402 Wrocław, ul. Szkolna 78/22
NIP: 511-177-92-90

Wrocław czerwiec 2010

Raport z ekspertyzy chiropterologicznej budynku maszynowni nadszybia przy ul. Romualda Traugutta w Boguszowie-Gorcach

Autorzy: Anna Bator, Rafał Szkudlarek, Łukasz Płoskoń

Metodyka

Ekspertyza chiropterologiczna budynków pokopalnianych dla realizacji projektu pn. "Adaptacja budynku nadszybia z wieżą wyciągową na Centrum Kulturalno-Kongresowe "Witold" przy ul. Traugutta w Boguszowie-Gorcach" została przeprowadzona 13 czerwca 2010 roku. W jej trakcie skontrolowano strych, wnętrze i elewację budynku oraz jego piwnice pod kątem występowania samych nietoperzy oraz śladów ich obecności, takich jak:

- guano nietoperzy,
- wytłuszczenia w szczelinach pomiędzy deskami oraz w spękaniach budynku,
- głosy socjalne nietoperzy.

Po zachodzie słońca dokonano obserwacji wylotu nietoperzy połączonej z nasłuchami głosów echolokacyjnych nietoperzy. Nasłuchy wykonane zostały przy pomocy detektora ultrasonicznego Pettersson D 100. Obserwacje oraz nasłuchy były prowadzone przez dwie godziny po zachodzie słońca.

Wyniki

W trakcie kontroli budynku nie stwierdzono żadnych osobników nietoperzy. Nie stwierdzono również śladów ich występowania (guano, wytłuszczenia) zarówno na strychu budynku, w jego wnętrzu, w spękaniach elewacji oraz w piwnicach. Nie zarejestrowano żadnych głosów socjalnych nietoperzy.

Po zachodzie słońca nie zaobserwowano wylatujących nietoperzy ze szczelin oraz ze strychu budynku. Nie zarejestrowano również głosów echolokacyjnych nietoperzy. Stwierdzono jedynie jednego osobnika z rodzaju *Myotis*, który wleciał z zewnątrz do środka budynku.

Wnioski

Nie stwierdzono przesłanek, które świadczyłyby o tym, że badany budynek stanowi schronienie kolonii rozrodczej lub stałe miejsca przebywania nietoperzy w okresie wiosenno-letnim. Jednak struktura budynku i obecność rozległych piwnic wskazuje, iż budynek ten może stanowić potencjalną kwaterę przejściową w okresie wczesnej wiosny oraz jesieni lub/i zimowisko nietoperzy. Prawdopodobieństwo wystąpienia tam nietoperzy w okresie pozarozrodczym zwiększa fakt, iż w sąsiednim budynku stwierdzono kolonię mroczka poztocistego *Eptesicus nilssonii*. Dlatego przy planowaniu prac remontowych w okresie od września do kwietnia niezbędnym było by przeprowadzenie dodatkowej ekspertyzy chiropterologicznej.

Brak stwierdzeń nietoperzy w bieżącym sezonie wiosenno-letnim nie świadczy o tym, iż ssaki te nie zasiedlą potencjalnych kryjówek w omawianym budynku w przyszłym roku. Postępująca degradacja budynku sugeruje również, iż z czasem mogą się w nim wytworzyć nowe potencjalne schronienia dla nietoperzy w postaci np. pęknięć w murze. Dlatego powyższa ekspertyza aktualna jest jedynie w bieżącym roku, a prowadzenie prac remontowych w następnym sezonie wiosenno-letnim będzie wymagało przeprowadzenia kolejnej ekspertyzy.

Selachy ✓
Boda
Włodek

Zdjęcia dokumentacyjne z kontroli maszynowni nadszybia przy ul. Romualda Traugutta w Boguszowie-Gorcach.

Raport z ekspertyzy chiropterologicznej budynku nadszybia przy ul. Romualda Traugutta w Boguszowie-Gorcach

Autorzy: Anna Bator, Rafał Szkudlarek, Łukasz Płoskoń

Metodyka

Ekspertyza chiropterologiczna budynków pokopalnianych dla realizacji projektu pn. "Adaptacja budynku nadszybia z wieżą wyciągową na Centrum Kulturalno-Kongresowe "Witold" przy ul. Traugutta w Boguszowie-Gorcach" została przeprowadzona 15 czerwca 2010 roku. W jej trakcie skontrolowano strych, wnętrze i elewację budynku pod kątem występowania samych nietoperzy oraz śladów ich obecności, takich jak:

- guano nietoperzy,
- wyłuszczenia w szczelinach pomiędzy deskami oraz w spękaniach budynku,
- głosy socjalne nietoperzy.

Po zachodzie słońca dokonano obserwacji wylotu nietoperzy połączonej z nasłuchami głosów echolokacyjnych nietoperzy. Nasłuchy wykonane zostały przy pomocy detektora ultrasonicznego Pettersson D 100. Obserwacje oraz nasłuchy były prowadzone przez dwie godziny po zachodzie słońca.

Wyniki

W trakcie kontroli budynku nie stwierdzono żadnych osobników nietoperzy. Nie stwierdzono również śladów ich występowania (guano, wyłuszczenia) zarówno na strychu budynku, w jego wnętrzu i w spękaniach elewacji. Nie zarejestrowano żadnych głosów socjalnych nietoperzy.

Po zachodzie słońca nie zaobserwowano wylatujących nietoperzy ze szczelin oraz ze strychu budynku. Nie zarejestrowano również głosów echolokacyjnych nietoperzy.

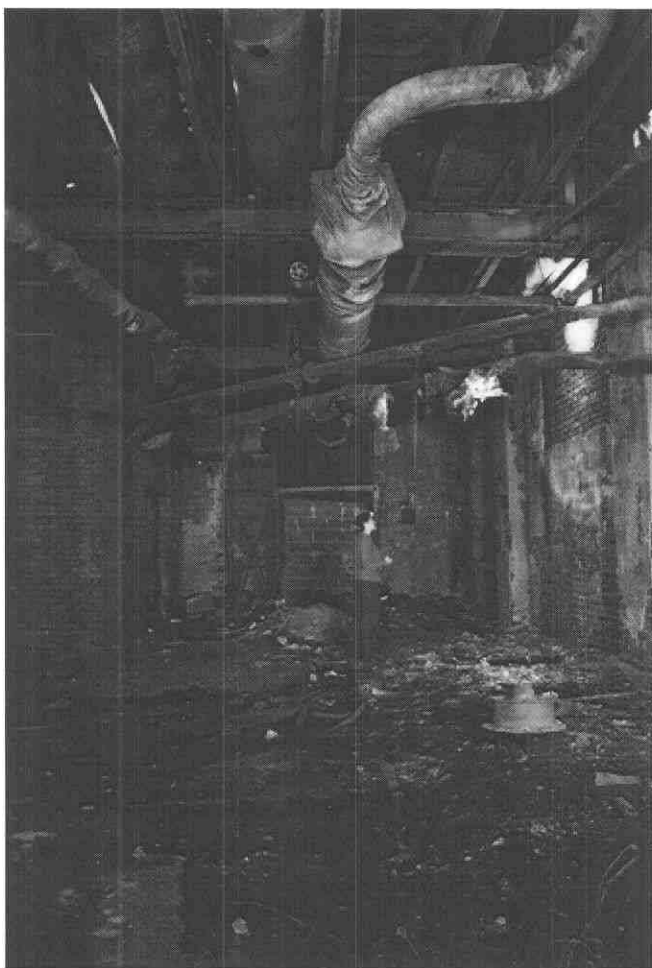
Wnioski

Nie stwierdzono przesłanek, które świadczyłyby o tym, że badany budynek stanowi schronienie kolonii rozrodczej lub stałe miejsca przebywania nietoperzy w okresie wiosenno-letnim. Jednak struktura budynku wskazuje, iż

budynek ten może stanowić potencjalną kwaterę przejściową w okresie wczesnej wiosny oraz jesieni lub/i zimowisko nietoperzy. Prawdopodobieństwo wystąpienia tam nietoperzy w okresie pozarozrodczym zwiększa fakt, iż w jednym z sąsiednich budynków stwierdzono kolonię mroczka pożłocistego *Eptesicus nilssonii*. Dlatego przy planowaniu prac remontowych w okresie od września do kwietnia niezbędnym było by przeprowadzenie dodatkowej ekspertyzy chiropterologicznej.

Brak stwierdzeń nietoperzy w bieżącym sezonie wiosenno-letnim nie świadczy o tym, iż ssaki te nie zasiedlą potencjalnych kryjówek w omawianym budynku w przyszłym roku. Postępująca degradacja budynku sugeruje również, iż z czasem mogą się w nim wytworzyć nowe potencjalne schronienia dla nietoperzy w postaci np. pęknięć w murze. Dlatego powyższa ekspertyza aktualna jest jedynie w bieżącym roku, a prowadzenie prac remontowych w następnym sezonie wiosenno-letnim będzie wymagało przeprowadzenia kolejnej ekspertyzy.

S. Ludy ✓
Peter
W. N. N.

Zdjęcia dokumentacyjne z kontroli budynku nadszybia przy ul. Romualda Traugutta w Boguszowie-Gorcach.

**Opinia ornitologiczna dla dwóch budynków pokopalnianych
przeznaczonych do kompleksowego remontu na Centrum Kulturalno-
Kongresowe „Witold” przy ul. Traugutta w Boguszowie-Gorcach**

Pod koniec maja 2010 r. zinventaryzowano pod względem ornitologicznym dwa budynki pokopalniane kompleksu „Witold” dla realizacji projektu "Adaptacja budynku nadszybia z wieżą wyciągową na Centrum Kulturalno-Kongresowe "Witold" przy ul. Traugutta w Boguszowie-Gorcach" (fot. 1 i 2).

Właściciel obiektu, Gmina Boguszów-Gorce planuje kompleksowy remont, w związku z czym zaszła potrzeba przeprowadzenia nadzoru przyrodniczego inwestycji, aby zapobiec замуrowaniu potencjalnie wykorzystujących budynki ptaków.

Fot. 1. Budynek nadszybia z wieżą wyciągową.

Fot. 2. Budynek sąsiedni również przeznaczony do kompleksowego remontu.

Podczas inwentaryzacji stwierdzono liczne otwory o średnicy poniżej 8 cm, zwłaszcza w ścianach zewnętrznych budynku z wieżą wyciągową (fot. 3). Są to potencjalne miejsca gniazdowania jerzyka *Apus apus*, kopciuszka *Phoenicurus ochruros* i pleszki *P. phoenicurus*, wróbla *Passer domesticus* i mazurka *P. montanus*, a także modraszki *Cyanistes caeruleus* i bogatki *Parus major*. Dodatkowo, atrakcyjnym miejscem do założenia gniazda jest wieża wyciągowa, na której stwierdzono gniazdowanie jednej pary kopciuszka (fot. 1). Nie stwierdzono lęgów pozostałych, wyżej wymienionych gatunków, aczkolwiek w sąsiednich, nie inwentaryzowanych, obiektach gniazdują jerzyki, w związku z czym istnieje duże prawdopodobieństwo zagnieżdżenia się tych ptaków w przeznaczonych do remontu obiektach w przyszłym sezonie lęgowym.

Stwierdzono potencjalne miejsca gniazdowania kawki *Corvus monedula* i pustulki *Falco tinnunculus*, które do lęgów wykorzystują otwory o średnicy przekraczającej 8 cm, w tym pozostałości rur (fot. 4 i 5). Podczas inwentaryzacji nie stwierdzono jednak żadnej aktywności tych gatunków ptaków w okolicy ani śladów gniazdowania w postaci obieleń czy wypłuek, co pozwala wykluczyć ich gniazdowanie w obydwu budynkach. Analogiczna sytuacja dotyczy gołębia miejskiego *Columba livia f. urbana*.

Nie stwierdzono starych gniazd jaskółki oknówki *Delichon urbica* i dymówki *Hirundo rustica*, a także aktywności ptaków w okolicy i prób budowy nowych gniazd w tym sezonie lęgowym w obydwu budynkach.

Fot. 3. Tylna ściana budynku nadszybia z widocznymi ubytkami cegieł stwarza potencjalne miejsca lęgowe dla ptaków wróblowych.

Fot. 4 i 5. Potencjalne miejsca lęgowe kawki i pustulki.

Planowany termin prowadzenia prac remontowych inwentaryzowanego kompleksu budynków pokopalnianych został przewidziany od maja 2011 r. do grudnia 2012 r., a zatem w kolejnych sezonach lęgowych. W związku z tym, należy przeprowadzić ponowną kontrolę obiektów pod względem ornitologicznym w okresie marzec-kwiecień 2011 r. w celu wykluczenia prób gniazdowania ptaków w miejscach uprzednio nie zabezpieczonych i w przypadku braku stwierdzeń gniazdowania, zabezpieczyć je. Nie dostosowanie się do tych zaleceń naruszy prawo zgodnie z którym *nie wolno niszczyć lęgów ptaków gnieźdzących się w budynkach – np. przez zamknięcie dostępu do gniazd, ani ich płoszenie przy odbywających się lęgach – np. przez ustawienie rusztowań lub prowadzenie prac* (Ustawa o ochronie przyrody Dz. U. nr 92 z 16 kwietnia 2004, poz. 880; Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 28 września 2004 r. Dz. U. nr 220 z 2004 r., poz. 2237 oraz Prawo budowlane z dn. 7 lipca 1994 Dz. U. nr 156 z 2006 r., poz. 1118, z późniejszymi zmianami).

Nie zaistniała konieczność wieszania skrzynek lęgowych dla pozbawionych miejsc lęgowych ptaków po remoncie, gdyż mają one ich dostatek w okolicy.

data i podpis autorki

28.VI.2010r
Kamila Misztal

Adres autorki:

Kamila Misztal
ul. Transportowa 24/20
58-500 Jelenia Góra
surnia@wp.pl